

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: 2022 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekleri Tablosu	3
Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu.....	4

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları başta 1982 Anayasası'nın 159'uncu maddesi olmak üzere, 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nda belirtilmiştir. Bunun dışında bazı kanunlarda da Hakimler ve Savcılar Kuruluna görev ve sorumluluklar yükleyen hükümler bulunmaktadır. Buna göre Hakimler ve Savcılar Kurulunun görev ve sorumluluk alanı ile ilgili mevzuat, şu başlıklardan oluşmaktadır.

- 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası,
- 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu,
- 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu,
- 2797 sayılı Yargıtay Kanunu,
- 2575 sayılı Danıştay Kanunu,
- 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun,
- 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun,
- Hakimler ve Savcılar Kurulu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik,
- Genel Sekreterlik ve Teftiş Kurulu Bürolarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik.

Söz konusu mevzuat çerçevesinde Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun görev ve sorumlulukları temel olarak aşağıdaki şekilde sıralanmıştır;

-Bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki Adalet Bakanlığının tekliflerini karara bağlamak,

- Hâkim ve savcılarla ilgili olarak; mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapmak,

-Bakanlık merkez, bağlı ve ilgili kuruluşları ile uluslararası mahkemeler veya kuruluşlarda görev yapan hâkim ve savcılar, geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta çalışan hâkim ve savcılar, idarî görevleri yönünden savcılar ile komisyon işlerine yönelik görevleri yönünden adalet komisyonu başkan ve üyeleri

görevlerindeki hâkim ve savcılar hariç olmak üzere; hâkim ve savcılarının görevlerini kanun ve diğer mevzuata (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetlemek, görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırmak ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemlerini yürütmek,

- Adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma ile hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması konularına münhasır olmak üzere genelge düzenlemek,

- Yargıtay ve Danıştay'a üye seçmek,

- Kanunlarla açıkça Bakanlığa verilenler dışında, hâkim ve savcılarının tüm özlük işlerini yerine getirmek,

- Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Hâkimler ve Savcılar Kurulu on üç üyeden oluşur, iki daire halinde çalışır. Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı ilgili bakan yardımcısı Kurulun üyesidir. Hâkimler ve Savcılar Kurulu; Adalet Bakanı, Adalet Bakanlığı ilgili bakan yardımcısı ile Cumhurbaşkanınca seçilen dört ve Türkiye Büyük Millet Meclisince seçilen yedi üyeden oluşur.

Hâkimler ve Savcılar Kurulunda, Genel Sekreterlik ve Teftiş Kurulu olmak üzere iki hizmet birimi bulunmaktadır.

Kurulun idari ve mali işleri ile sekretarya hizmetlerini yerine getiren Genel Sekreterlik, genel sekreter, 5 genel sekreter yardımcısı ile 8'i geçici olmak üzere toplam 252 hâkim-savcı ve bürolardan oluşmaktadır.

Kurulda 61'i geçici görevli olmak üzere İdari Hizmetler Sınıfında toplam 415 personel bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

25.10.2010 tarihinde yaptığı ilk Genel Kurul toplantısı ile faaliyetlerine başlayan Kurul, 11.12.2010 tarihinde 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nun yürürlüğe girmesinin ardından hizmet birimlerini oluşturarak teşkilatlanmasını sağlamıştır. 6087 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle birlikte kendine ait bağımsız bir bütçeye sahip olan Kurul, merkezi yönetim kapsamında genel bütçeli idareler arasında yer almaktadır.

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2022 yılına ait ödenekleri ve gider gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 1: 2022 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekleri Tablosu

Kodu	Giderin Türü	2022 Bütçe Ödeneği (TL)	2022 Yılı Sonu Ödeneği (TL)	2022 Gerçekleşme (TL)
01	Personel Giderleri	101.889.000,00	143.254.045,00	151.756.394,79
02	Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	12.106.000,00	17.008.930,00	17.799.003,71
03	Mal ve Hizmet Alımları	18.502.000	29.970.000,00	27.704.437,54
05	Cari Transferler	563.000,00	505.000,00	496.376,21
06	Sermaye Giderleri	2.920.000,00	2.920.000,00	2.858.318,17
	Toplam	135.980.000,00	193.657.975,00	200.614.530,42

7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu gereği, Kurum'un bütçe başlangıç ödeneği 135.980.000,00 TL'dir. Yılı içerisinde bu ödeneye toplamda 57.677.975,00 TL ödenek eklenmesi suretiyle 2022 mali yılı ödeneği 193.657.975,00 TL olmuştur. Yıl sonu itibariyle toplam 200.614.530,42 TL harcama gerçekleşmiştir.

2022 mali yılı sonunda gerçekleşen 200.614.530,42 TL'lik harcamanın %75,64'ünü personel giderleri, %13,81'ini mal ve hizmet alım giderleri, %8,87'sini Sosyal Güvenlik Kurumuna devlet primi giderleri, %1,42'sini sermaye giderleri oluşturmaktadır. Harcamaların büyük çoğunluğu personel giderleri kaleminden yapılmıştır.

Hakimler ve Savcılar Kurulunun 2022 yılına ait gelir gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu

Kodu	Gelirin Türü	Gerçekleşen Gelir (TL)
01	Vergi Gelirleri	11.894.139,63
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	74.497,15
05	Diğer Gelirler	240.519,16
	Bütçe Gelirleri Toplamı	12.209.155,94
	Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler (-)	-30.608,43
	Net Bütçe Gelirleri Toplamı	12.178.547,51

2022 yılında elde edilen gelirin %97,42'sini vergi gelirleri, %2,58'ini teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ile diğer gelirler oluşturmaktadır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre Hakimler ve Savcılar Kurulunun 2022 yılı faaliyet gideri 205.092.882,76 TL, net faaliyet geliri 12.575.076,91 TL olup, dönem olumsuz faaliyet sonucu 192.517.805,85 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Hâkimler ve Savcılar Kurulu mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür. Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esastır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri

gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde; *"Bu Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesidir."* hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi

kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim

prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırlarının belirlenmesine yönelik çalışmaların henüz tamamlanmamasından dolayı eksiklikler bulunmaktadır.

İdarede “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları Etik Rehberi hazırlama çalışmaları henüz tamamlanmadığından kısmen yeterlidir.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur.

İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır.

İdare iç kontrol risklerinin tanımlamasıyla ilgili bazı çalışmalar yapmış olmakla beraber iç kontrol risklerinin henüz tamamen belirlenmemesi açısından bu çalışmalar yeterli değildir.

Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmış ancak risklerin gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkilerin belirlenerek, analiz edilmesi çalışmalarının devam etmesi nedeniyle bunlar yeterli değildir.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri bazı birimlerde hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur ancak tüm birimlerde iş akış süreçlerinin belirlenmemesi açısından eksiklik vardır.

İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır.

İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur.

İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları kısmen bazı birimlerde belirlenmiş olup, bunların tüm birimlerde belirlenmemesi açısından yeterli değildir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur.

Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi, mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır.

İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, bu sistemin kurulmasına yönelik çalışmaların 2022 yılı Ocak ayı itibarıyla başlaması nedeniyle değerlendirilmemektedir.

Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır.

İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hakimler ve Savcılar Kurulu 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>